

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA		Letna naročnina, Italija	Lir 32.000
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177		Letna inozemstvo	Lir 50.000
PODUREDNIŠTVO		Letna inozemstvo, USA dol.	35
34135 Trst, Vicolo d. Rose, 7 - Tel. 414646		Poštno čekovni račun:	Štev. 11234499

Leto XXXIX. - Štev. 41 (1970)

Gorica - četrtek, 22. oktobra 1987 - Trst

Posamezna številka Lir 700

V Sloveniji naj bo Božič dela prost dan

Ta zahteva, ki jo je slovenska Cerkev zadnja leta stalno ponavljala, je dobila svoj pristanek tudi pri Socialistični zvezi delovnega ljudstva (SZDL) Slovenije. V sredo 14. oktobra se je namreč sestala v Ljubljani Svet za odnose z verskimi skupnostmi pri predsedstvu republiške SZDL in po skoraj štiriurni razpravi prišel do zaključka, da ni nobenih načelnih zadržkov, da bi bil Božič v Sloveniji dela prost dan.

Predsednik slovenske SZDL Jože Smole je v svojem posegu potrdil pristop do tega praznika, kakršnega je pokazala Zveza že lani; to pomeni, da je njen predsednik dolžan po svoji funkciji ljudem, ki Božič praznujejo, na nek način voščiti in jim izraziti spoštovanje. Tudi ljubljanski nadškof, če bo želel, ima vsjo pravico z božično poslanico obrniti se na vernike, in to po radiu, televiziji in v tisku.

Jože Smole je tudi predlagal, in Svet je to sprejel, da se sindikatom priporoči, naj vsem, ki želijo praznovati Božič kot dela prost dan, to omogoči. Prožne naj bodo tudi šolske oblasti, zlasti pri morebitnih opravičilih učencev, ki jih ne bo k pouku. Seveda Božiča letos še ne bo mogoče razglasiti za dela prost dan, kar pa ne pomeni, da SZDL končuje razpravo o tem. Vsekakor so raziskave pokazale, da Božič tako ali drugače praznuje 80 % prebivalstva v Sloveniji. Nujno pa je pri tem upoštevati tudi interese drugih verskih skupnosti.

Iz razprave je bilo razvidno, da se Božiča ne sme obravnavati le kot cerkveni praznik, ampak

tudi in predvsem kot praznik družinske intimnosti in miru. Seveda ima vsakdo pravico do osebnega odnosa do tega praznika. Tudi predstavniki Cerkve so bili mnenja, da bi bilo treba Božič tako praznovati, da bi nihče ne triumfal, pa tudi se ne čutil poraženega. Božič naj ne bo več politično vprašanje, temveč predvsem stvar kulture, etike in evropske civilizacije.

Črtanje Božiča iz javnega življenja pred 35 leti je bil namreč vrhunec zaostrovanja odnosov med Cerkvijo in obstoječim režimom. Toda razmere so se temeljito spremenile, ne le v zadržanju države, temveč tudi Cerkve. Danes vse verske skupnosti v Sloveniji, katoliške še posebej, izražajo svojo skrb za celostnost in razvoj slovenskega naroda, za poglobljanje demokratizacije v družbi, za odprt medsebojni dialog. Tako sta se Cerkev in svetna oblast v Sloveniji znašla na točki, ko ugotavljata enakost ali podobnost pogledov na številna vprašanja svobode, demokracije, kulture in civilizacije.

Zato je tudi treba po besedah Jožeta Smoleta zavrniti pomislek, kaj bo rekla »ostala« Jugoslavija. Gre pri tem za suvereno pravico Slovenije in njene državnosti. Ne gre za popuščanje na eni ali zmagoslavje na drugi strani, temveč za preseganje nekdanjih nasprotstev v kakovostno drugačnem ozračju in na kakovostno višji ravni. Treba je vztrajati, kot je zapisal Boris Jež v »Delovem« komentarju, ne toliko pri Božiču, temveč pri vsem tistem, kar nam nudi izgled nove moderne, demokratične družbe.

Kaj si misliti o prihodnjem referendumu?

Kot znano, bo v nedeljo 8. in v ponedeljek 9. novembra referendum, tj. ljudsko glasovanje. Na takšnem glasovanju gre samo za to, da se prečrta SI ali NO na zastavljena vprašanja. Teh bo pet; tri se tičejo jedrske energije, četrto predlaga, da se odpravi posebna parlamentarna preiskovalna komisija ali »Inquirent«, ki mora raziskovati početje nekega ministra, ki je osumljen kakega prestopka. Tudi ministri naj bi odgovarjali pred sodnikom. Zadnje, peto vprašanje pa se tiče odgovornosti sodnikov, ki po sedanjih zakonodaji odgovarjajo samo, če so nalašč opustili svoje dolžnosti. In še takrat je potrebno soglasje pravosodnega ministrstva.

Ponavljamo, kar smo že zapisali: gre za tehnične zadeve, ki jih navaden državljani ne razume. Zato nekateri menijo, da gre za prevare (imbroglio), kot piše jezuitska revija Civiltà Cattolica. Vsekakor gre za veliko dvomnost. Prva tri vprašanja se nanašajo na jedrsko energijo in praktično pomenijo, ali naj se Italija odpove temu novemu viru energije ali ne. Omenjena jezuitska revija meni, da bi prečrtanje SI (Da) ob omenjenih treh vprašanjih pomenilo, da se Italija odpoveduje temu novemu viru energije. To bi pa ne bilo v soglasju z napredkom. Zato svetuje ista revija, naj volivci prečrtajo NO (Ne), tj., naj se Italija ne odpove jedrski energiji, ki je energija bodočnosti. Vsekakor, pravijo jezuiti, vsa zadeva ni prav nič jasna in bi zato ne smela biti predmet referenduma. Podobno velja za ostali dve vprašanji. Poslanka Tina Anselmi je npr. izjavila, da bo prečrtala NO (Ne) pri vprašanju o odgovornosti sodnikov, ker želi, da ostanejo sodniki avtonomni in neodvisni.

Senator Giolitti, prej socialist, sedaj komunist je dejal: »Pri prihodnjem referendumu se bomo zatekli k direktni demokraciji (ljudskemu glasovanju) zaradi nesposobnosti predstavniške demokracije (parlamentarizma).« Ima popolnoma prav. Po domače bi rekli: Naj gre ljudstvo v ogenj po kostanj namesto parlamenta. Naj se torej ljudstvo opeče, ker se parlament boji.

■ Zdi se, da so tudi železnice postale nevarne za potovanje. Poleg nesreče pri Negotinu v vzhodni Srbiji, o čemer poročamo na drugem mestu, je prišlo do nesreče še v Indoneziji in v Walesu na Angleškem. V Indoneziji sta trčila dva potniška vlaka z 900 potniki; 150 jih je umrlo, 300 je ranjenih; v Walesu pa je potniški vlak zavozil v reko Tywi v trenutku, ko se je pod njim podrl most. Pogrešajo strojevodjo in tri potnike.

Devet let na čelu Cerkve

Pred devetimi leti, 16. oktobra 1978 ob 18.45 je kardinal Felice sporočil z balkona bazilike sv. Petra veselo novico, da ima Cerkev spet papeža. Kardinal Karol Wojtyła, nadškof v Krakovu, je bil izvoljen za Kristusovega namestnika po četrtem glasovanju.

Ob deveti obletnici izvolitve so papežu čestitali vsi trije predsedniki-delegati škofovske sinode, ki te dni poteka v Rimu: kardinali Pironio, Lubachivsky in Vidal ter glavni tajnik sinode nadškof Schotte. Tudi uradno vatikansko glasilo »L'Osservatore Romano« se je spomnilo te obletnice. Med raznimi pričevanji naj omenimo doprinos m. Terezije iz Kalkute in francoskega konvertita Frossarda.

Drugo obdobje škofovske sinode

Po nastopu šestih laikov na skupnih zasedanjih škofovske sinode v Vatikanu se je v sredo 14. oktobra delo preselilo v jezikovne skupine, ki jih je dvanaest in to v šestih jezikih: latinskem, italijanskem, nemškem, angleškem, francoskem in španskem. Najmočnejša je italijanska jezikovna skupina s 40 udeleženci, od katerih je šest laikov, moderator pa beneški kardinal Ce. Nemška skupina šteje 30 članov, vodi pa jo Münchenski kardinal Wetter. Francoske skupine so tri s 25, 26 in 30 osebami; tudi angleške so tri s 36, 33 in 33 udeleženci. Prav tako so tri španske govoreče grupe s 25, 24 in 23 udeleženci.

Delo po skupinah je trajalo do pretekle sobote dopoldne. Ta ponedeljek 19. oktobra so se spet sestali vsi ter poslušali poročilo o stališčih, iznesenih v skupinah. Drugo skupno srečanje je predvideno za četrtek 22. oktobra, ko naj bi vsi udeleženci sinode dobili v pogled zaključke, združene v enotnem dokumentu. O tem naj bi se znova razpravljalo v manjših skupinah. S tem bi se začelo tretje obdobje sinode, ko naj bi se izdelalo dokončne sklepe in se jih dalo na glasovanje.

OPRAVLJENO DELO NA JAVNIH ZASEDANJIIH

V prvih dneh so prišli do veljave predvsem severnoameriški in kanadski škofje,

katerim so se pridružili tudi severnoevropski. Vsi ti so zahtevali večji pristop žene v službe Cerkve. Naslednji dni pa se je ta tema umaknila razpravljanju o cerkvenih združenjih in gibanjih.

Nekatere, kot kardinala Martinija iz Milana in kardinala Lohrscheiderja iz Braziliije vznemirja, da se nekatera gibanja (Opus Dei, Comunione e Liberazione, Ognjiščarji) predvsem posvečajo izbrancem, da premalo sodelujejo s krajevno Cerkvijo, da so preveč ekskluzivni in da poudarjajo predvsem svoj karizmo (poslanstvo), nočejo pa se podrediti škofom. Pač pa je kardinal Martini pohvalil Katoliško akcijo, skavte, župnije, ki se ne omejujejo le na elite skupine, ampak se posvečajo vsemu božjemu ljudstvu.

Odgovoril mu je zahodnonemški škof Cordes s tem, da je navedel besede misleca Pascala: »Množičnost brez enotnosti je anarhija, enotnost brez množičnosti je tiranija.« In: »Novo vino vedno ogrozi stare sode.« Seveda nekaterim škofom te besede o tiraniji niso bile všeč.

Naj omenimo, da so na zadnjih zasedanjih spregovorili tudi ustanovitelji raznih gibanj, a brez polemike, in prikazali dejavnost teh gibanj: severnoameriški redovnik Thomas Forrest o karizmatikih, msgr. Giussani o Comunione e Liberazione ter prelat Alvaro del Portillo o Opus dei. Slednji je poudaril predvsem poklica-

nost laikov k svetosti in poklicnem in družinskem življenju.

Zanimiv je bil poseg južnokorejskega škofa Son Kima. Ob ugotovitvi, da neverni nočejo več otrok, je pozval verne, naj jih imajo, če ne šest, vsaj tri ali štiri. Na ta način bo današnji svet tekom enega stoletja spet postal boljši. Toda škofje naj imajo toliko poguma, da bodo družine spodbujali k večjemu številu otrok, družine pa naj vsaj enega svojega člana namenijo Bogu.

Pismo poročilo o položaju v Kampučiji je izročil msgr. René Ramousse, bivši apostolski vikar v kampučijski prestolnici Phnom Penhu, sedaj pa odgovorni za kampučijske begunce. Strahotno se sliši njegova ugotovitev, da od leta 1976 ni več evharistične daritve v tej državi, kajti vsi duhovniki so bili za časa revolucije Pol Pota umorjeni, vse cerkvene stavbe ali uničene ali zaplenjene. Tamkajšnja Cerkev bo preživela le, če ji bodo laiki ostali zvesti.

Na koncu zasedanj je nastopilo še šest laikov, nakar je kardinal Thiaudom podal povzetek vsega, kar je bilo izneseno v teku javnih nastopov. Urugvajski laik Guzmán Carriquin je spregovoril o Katoliški akciji in raznih gibanjih, Poljak Jerzy Turowicz o župniji kot delovnem področju laikov, Lilian De Pérez iz El Salvadorja o laikih v župnijskih temeljnih občestvih, Nemec Felix Raabe o edinosti in vsklajevanju dejavnosti laikov na državnih ravni, Francozinja Geneviève Riviere o poslanstvu laikov v meddržavnem okolju ter Italijanka Clara Lubich o duhovnosti laikov ter gibanj.

Slovo kardinala Sirija

Genovski kardinal Giuseppe Siri, ki je 30. maja 1946 postal škof v Genovi, se je po 41 letih, 5 mesecih in enem dnevu, 15. oktobra v stolnici sv. Lovrenca poslovil od svojih vernikov. Tudi to pot je bil, kar je bilo značilno za ves čas njegovega škofovanja, jasen in odločen. »Nisem jaz, ki vas zapuščam,« je dejal. »Jaz samo vršim svojo dolžnost — ubogam. Uboga pa se Boga in tistega, ki v božjem imenu ukazuje.«

Služil je štirim papežem, dvakrat je bil kandidat za papeža. Po smrti Janeza XXIII. bi bil to lahko postal, a je izvolitev odklonil. Kasneje se je tega kesal. »Če bi se enkrat imel to možnost, bi jo sprejel,« je dejal. Pred izvolitvijo Janeza Pavla II. je imel nove možnosti, a ker so se italijanski kardinali razdelili (eni so bili zanj, drugi za Benellija), iz vsega ni bilo nič.

Papeža Pija XII. je oboževal. »Bil je največji v tem stoletju, izreden človek, silno izobražen.« O zadnjih se ni hotel izraziti. Zato pa ni imel dlake na jeziku, ko je šlo za moralne zablode: »Kdor greši, plača. Dobro ostane dobro; ali je ali pa ni.« Ali: »Braniti kruh, je sveta zadeva, ne toliko potico« (tj. izobilje). Ali: »Naj rečejo karkoli, jaz bom šel naprej po poti, ki mi jo kaže evangelij.« In glede politikov: »Komunisti so preveč vezani na Sovjetsko zvezo, zato so v razkroju; De Mita (DC) je pogumen mož, a se mu ne bi bilo treba spustiti v spor s PSI; socialistom ne gre zaupati, so naduti. Craxi bi rad zgradil svoj rimski imperij; in Aids: božja kazen, bolezen, ki se je nalezla z nizkotnimi dejanji.«

Tak je bil torej kardinal Siri: večni bojevnik, nepopustljiv, načelno jasen. To sprisecvalo mu je dal tudi predsednik genovske province Giancarlo Mori (DC), ko je dejal: »Kardinal Siri je bil vedno dosleden, tudi če je bil zato nepriljubljen v nekih krogih; nikdar se ni ravnal po trenutni modi.« In to je izpričal tudi kardinal sam, ko se je poslovil od svojih vernikov v genovski stolnici: »Da bi vsi imeli dar modrosti, dar vere, doslednosti in vztrajnosti.« Gromko odobravanje je bilo odgovor na njegovo voščilo.

Obisk Slovenske skupnosti na Koroškem

V okviru »Primorskih dnevo« na Koroškem so člani deželnega tajništva, izvoljeni in drugi predstavniki SSK s Tržaškega in Goriškega vrnilo obisk Klubu slovenskih občinskih odbornikov, izvoljenih na samostojnih slovenskih listah v nad dvajsetih občinah na Koroškem.

Zborovanje se je začelo v soboto 17. oktobra s skupnim družabnim srečanjem v hotelu Žužek v Škocjanu ob Klopinskiem jezeru. V sproščenem razgovoru so si udeleženci z ene in druge strani izmenjali delovne in politične izkušnje v okviru občinskih in drugih javnih uprav.

Goste s Tržaškega in Goriškega je uradno pozdravil predsednik Kluba občinskih odbornikov Mirko Kumer, ki je izrazil ne samo prisrčen pozdrav in dobrodošlico, ampak predvsem prepričanje, da so takšna medsebojna srečanja zelo koristna in politično pomembna.

V imenu celotnega nad 30-članskega zastopstva SSK je koroške občinske predstavnike nagovoril deželni tajnik Ivo Jevnikar, ki jim je orisal politični položaj Slovencev v Italiji, pomen samostojnega nastopanja politične stranke in nje napore za doseg zaščitnega zakona ter narodne in jezikovne enakopravnosti. Zborovalcem so prinesli svoje pozdrave še predstavniki drugih organizacij kot so Narodni svet koroških Slovencev, Koroška enotna lista, Krščanska kulturna zveza in Zveza slovenskih organizacij.

V nedeljo 18. oktobra je srečanje potekalo v dveh skoro povsem slovenskih občinah Globasnica in Seč, kjer sta goste sprejela oba župana in slovenski občinski odborniki. Na županstvu v Globasnici sta tako tamkajšnji župan Sadjak kot župan občine Devin-Nabrežina Bojan Brezigar ponovno poudarila, naj bi se čimprej uresničila pobuda o pobratenju obeh občin v okviru Skupnosti Alpe-Jadran. Po kosilu je bil obisk znanega spomenika žrtvam nacističnega nasilja proti Slovincem zadnje dni aprila 1945 — Peršmanove domačije na Lepeni pri Železni Kapli.

Uradni in družabni del srečanja pa je bil na županstvu v Seči, kjer je bilo najprej srečanje z občinskimi upravitelji z županom na čelu in nato zaključno družabno snidenje v sosednji župnijski dvorani.

Po mnenju vseh udeležencev, tako s koroške kot primorske strani, je bilo to srečanje med izvoljenimi predstavniki na

samostojnih slovenskih listah na Koroškem in v Furlaniji-Juljski krajini nadvse zanimivo, razgibano in plodovito. Z obeh strani je bila izražena želja, da se morajo taka srečanja in stiki nadaljevati v splošno korist obeh manjšinskih narodnostnih skupnosti.

Spomenik generalu Maistru

Če je Maribor danes slovensko mesto na severni meji, je to brez dvoma zaslug generala Rudolfa Maistra, ki je leta 1918 s svojimi borci zasedel Maribor ter ga skupaj s spodnjo štajersko razglasil za jugoslovansko ozemlje.

»Končno smo 53 let po smrti osvoboditelja Maribora in severne Slovenije dočakali,« je dejal Zmagor Porekar, eden od 241 še živčih Maistrovih borcev za severno mejo, »da so naša prizadevanja za postavitev dostojnega spomenika slovenskemu generalu Rudolfu Maistru uresničena. Ponosni smo, da je ta veličastni spomenik postavljen iz naroda za narod.« Izdelala ga je akad. kiparka Vlasta Zorko-Tihec, odkril pa dr. Ervin Mejak, ki se je tudi sam boril v generalovih vrstah.

Maister pa ni bil samo vojak, ampak tudi dober pesnik. Zato je nekaj njegovih besedil recital igralce Polde Bibič, akad. pevski zbor Boris Kraigher pa je zapel nekaj Maistrovih pesmi.

Kot govornik je nastopil predsednik republiške konference SZDL Slovenije Jože Smole. Med drugim je dejal, da Jugoslavija spoštuje avstrijsko neodvisnost in sedanje dokončne (?) meje, toda ob 67. obletnici plebiscita na Koroškem še vedno čaka na celovito izpolnitev obveznosti, ki izhajajo iz 7. člena avstrijske državne pogodbe. Pravice slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem se vedno bolj zožujejo, obenem pa se v Avstriji sprejemajo takšni zakonski ukrepi, ki vodijo v vse večjo asimilacijo. Avstrijske oblasti prav sedaj znova popuščajo pred napadi na že tako okrnjeno dvojezično šolstvo. Če bo prišlo do ločevanja šoloobveznih otrok že v zgodnji otroški dobi, bo to preprečilo in onemogočilo obojestransko razumevanje, medsebojno spoštovanje in plodno sožitje v prihodnjih letih.

Kocbekov dnevnik 1951-52

Sprašujem se, zakaj je ta knjiga izšla v Zagrebu in ne v Ljubljani. Pravega odgovora ne najdem, saj je uvod v Dnevnik, ki ga je napisal sicer do režima oporečniški D. Rupel, kar precej režimski, saj navaja Borisa Kidriča, ki je prepričeval druge, da bi OF kot koalicija strank in skupin zgolj oslabilo udarnost osvobodilne (razumi revolucije) borbe!

Kar se tiče Dnevnika, se v njem Kocbek skoraj skoz vse strani vrti okoli svoje knjige Strah in pogum. Vsebinsko je knjiga povprečne leposlovne vrednosti, meglena, težko razumljiva, prežeta z nekim mističizmom. J. Vidmar, ki mu jo je prevdnil Kocbek dal v pregled še v rokopisu, ni našel v njej nič posebno spornega, in tako so jo natisnili.

Deset tednov po izidu pa sta jo Kardelj in Kidrič odklonila. Partija je to prilžnost pač uporabila, da se Kocbeka, odvečnega sopotnika revolucije, znebi.

Preudarni Kocbek to sam dobro razume, ko v pismu 17. febr. 1952 piše Vidmarju: »Knjiga ni mogla nikogar pokvariti, zanjo sploh ne gre, temveč vam ... ni več do mojega političnega sodelovanja, ki sem ga v tovaršiji opravljal nad deset let. Vdajam se pod pritiskom vaši zahtevi ter odlagam mesto podpredsednika v IOOF (Izvršnem odboru OF) in v Prezidijski LS LRS, vendar s pridržkom, da mi boste zavarovali pravico do dela in zaslužka« (str. 222).

Kocbek, pri pomanjkanju resne kritike doma izgubi pri tem povsem smisel za doslednost, ko piše (str. 79): »Nisem profesionalen politik, to bi mi vzelo moralno čistost in samostojnost. Zavedam se, da predstavljam moralen proces, ne pa politično akcijo.« In kasneje: »Moralni človek vodi boj sredi zakonitega življenja, bodisi v OF ali partiji.« Po Kocbeku torej njegov vstop v OF, propaganda za revolucijo, položaji vse do ministra v vladi SFRJ ni bila politika, ampak zakonito življenje.

Naj navedem par krepkih na račun družbe, ki jo je Kocbek pomagal oblikovati! 30. nov. 1951: Ta večer sem čutil, da se mi nič na svetu ne upira tako, kakor stik s tako imenovano komunistično družbo.

11. febr. 1952: V Radovljici Kocbek zve, da so maja 1945 v bližnjem gozdu partizani likvidirali na tisoče ustašev, žena in otrok. V Radovljico se je slišalo silno vpitje. Kot je znano, Kocbek, mogoče najbolj informirani nekomunist, za domobranci dolga leta ne ve ničesar in prizna zločine

še leta 1975.

22. marca 1952: Kocbek »nepolitik« se krčevito drži poslanskega mesta in se v Beogradu in Ljubljani udeležuje sej zbornic. Ko gleda v Poročevalcu fotografije zastopnikov, se mu zde obrzi: topi, nevedni, celo zverinski.

7. febr. 1952: slovenska stvarnost po Kocbeku: policijska država, izživljanje primitivnih in brutalnih oblastnikov, popolna zagata gospodarstva, ustrahovane množice, demoralizirani intelektualci, duhovno izgubljena mladina, podhranjenost večine ljudi, elita oblastnikov, povsem ločena od naroda.

In samo teden kasneje, 14. febr. 1952: prišla me je tična ekstaza, ko sem izjavil in debati, da mi ni žal prehojene (partizanstvo) poti in še danes bi se tako odločil.

17. febr. 1952: citira Czeslava Milosza, poljskega političnega begunca, Nobelovega nagrajenca: »Življenje nima nobenega smisla, ako po potrebi ne tvegaš celo življenje za prepričanje. Šele takrat se počutim svobodnega. Cena take svobode je visoka in zato ne smemo soditi in preklesti onih za železno zaveso, ki te cene niso pripravljene plačati.«

Kocbek tu očitno opravičuje sebe, vendar njegov primer je bil drugačen. Bil je in hoče ostati član elite, ki tlači narod. Njegovi moralni pomisleki so izraženi samo v dnevnikih in v literaturi, omejeni na posamične izbruhe revolucije. Njegovo vztrajanje, da je revolucija, njene grozote in obupne posledice danes, bila upravičena, zveni revno, zakrknjeno in povsem nepričljivo.

Kocbek časovno to čuti, ko 4. junija 1952 zapiše: Čutim, da živim v izrazito mučeniškem ozračju, vendar se v njem ne morem znajti, preslab sem, izrazito in sramotno slab.

Zavoljo prevelikega poudarka na lastno osebo celotna slika tragedije, ki jo je pomagal stvariti, precej obledi. Kar Kocbek navede grehov revolucije in stanja v letih 1952/53, so znane zadeve, ki jih je opozicija predvidevala, spoznala in opisala od jeseni 1941 naprej. Bolestno iskanje nekega opravičila za sodelovanje z revolucijo postavi pisatelja v nemogočo položaj. Zaman išče neki kompromis med revolucijo, demokracijo in krščansko etiko. Nepotrebno, odvečno, Siziſovo (nemogoče) delo.

Z. U.

UTRIP CERKVE

Razglasitev svetnikom 16 japonskih mučencev

Sv. oče je na letošnje Misijonsko nedeljo prišel med svetnike 16 mučencev, ki so izgubili življenje v preganjanju med leti 1633 do 1637. Duhovniki so bili dominikanci španskega, francoskega in italijanskega porekla, verniki pa Japonci, deloma katehisti, deloma dominikanski tretjeredniki in tretjerednice; eden od njih je bil tudi duhovnik. Med laiki je bil Lorenzo Ruiz s Filipinov, ke je s tem postal prvi filipinski svetnik. Prav v zvezi z njim se je hotela razglasitve teh mučencev udeležiti tudi filipinska predsednica Corazón Aquino, toda napeti položaj v državi ji je to preprečil.

Zadnji mučenci, ki so bili razglašeni za svetnike, so dopolnili seznam tistih pričevalcev vere na Japonskem, ki so že doslej čast oltarjev. Gre za 26 mučencev, križanih leta 1597 v Nagasakyju in 205 kristjanov, mučenih v obdobju 1617 do 1632.

Novi predsednik zahodnonemške škofovske konference

Zahodnonemški škofje so na jesenskem zasedanju škofovske konference v Fuldi za svojega novega predsednika v tej konferenci izvolili 51-letnega mainškega nadškofa Karla Lehmana. Izvolili so ga za dobo šestih let, zamenjal pa je obbolelega in ostarelega kölnskega nadškofa kardinala J. Höffnerja. Tako prvokrat ni predsednik te konference kardinal, ampak nadškof.

Nadškof Lehmann je bil dve leti podpredsednik konference, hkrati pa zovoljo svojega obširnega teološkega znanja tudi osebni svetovalec nekdanjega predsednika kardinala Döpfnerja. Je tudi znan v mednarodnih teoloških krogih, njegova teološka dela pa so prevedli v več tujih jezikov.

Posvečenje blvsge anglikanskega duhovnika

V Weybridgeu v angleški grofiji Surry je daroval svojo prvo mašo 76-letni spreobrnjenec David Mead Briggs. Pred vstopom v katoliško Cerkev je bil anglikanski duhovnik in poročen. V katoliškega duhovnika je bil posvečen 1. avgusta, posvetitve pa se je skupaj s številnimi anglikanskimi prijatelji in verniki udeležila tudi žena Bridget.

Apostolski sedež je že pred meseci dovolil temu nekdanjemu anglikanskemu duhovniku nadaljevati pastoralno delo v katoliški Cerkvi. Prav tako se tudi dva druga anglikanska duhovnika, ki sta prestopila v katoliško Cerkev, pripravljata na duhovniško posvečenje in službo v katoliški Cerkvi.

Preloženi obisk

Lyonski nadškof kardinal Albert Decourtray je »zaradi višje sile« preložil napovedani obisk v Libanonu: »Upam, da bom Libanon obiskal, ko bodo ugodnejši časi, ko bo imel moj obisk gotovo pozitivne odmeve. To nikakor ne pomeni, da bom pozabil na to deželo. Nameravam še bolj prizadevno delati za Libanon, v Franciji in drugih državah, naj bo to duhovno, z molitvijo, gmotno, kakorkoli, ravno zato, ker ne morem iti. Eden razlogov za potovanje je bil, da nisem želel obiskati samo krščanskega dela Bejruta, ampak tudi Šuf in okolico.« Tu so namreč mohamedanski Druzi pomorili vse krščansko prebivalstvo, kolikor se ni pravočasno umaknilo in porušili cerkve ter celotna krščanska naselja.

Strahotno pomanjkanje duhovnikov na Kubi

Na otoku, ki mu že nad 25 let kroji usodo rdeči diktator Fidel Castro, deluje 116 škofijskih in 82 redovnih duhovnikov, redovnikov je 124, redovnic 240. Župnij je 231, bogoslužnih prostorov pa 617. Od deset milijonov prebivalcev se jih prišteva h katoliški Cerkvi še štiri milijone, torej štiri desetine. Največji problem za škofo je pomanjkanje duhovniških poklicev. V zadnjih desetih letih jih je bilo posvečenih komaj slabih sto.

V Indiji narašča verska nestrpnost

Indijski katoliški škofje so obsodili ponavljajoče se napade nestrpnih hinduistov na katoličane in katoliške ustanove. Oblasti so pozvali, naj zagotovijo nedolžnim ljudem varnost. Tudi narodnostne manjšine imajo pravico živeti v miru. Napadi na katoliško skupnost v Chiurgaonu, kjer so onečastili cerkev, opustošili samostan in razdejali šolo, se ne smejo več ponoviti.

Odgovorno starševstvo

Res ni preprosto in lahko vprašanje števila otrok. Imeti otroka pomeni najprej veliko odgovornost. Obenem je današnje okolje dejansko sila nenaklonjeno otroku. Še zrak ni dober in mleko primerno, kaj šele stanovanja in meddružinske plače. Postavlja se vprašanje varstva, matere v službi, javne nenaklonjenosti večjemu številu otrok. Kristjani skušamo na to gledati drugače, in sicer tako kot Kristus. »Kdor sprejme tega otroka... mene sprejme...«

Odgovorno starševstvo pa pomeni, da sta na koncu le mož in žena tista, ki pred svojo (oblikovano) vestjo in pred Bogom ter človeško družbo in Cerkvijo premisli, koliko jih bosta lahko imela. V razmišljanju o otrocih so bili že naštetih razlogi, zakaj in čemu otroci. Včasih so kot nekakšno merilo, koliko otrok, postavljali geslo: Čim več otrok! Vendar to ni pravilno merilo odgovornega starševstva. Danes gredo v drugo skrajnost in govori: Čim manj otrok! Tudi to je seveda zgrešeno mnenje. Pravilno pa je: Toliko otrok, kolikor jih lahko po svoji vesti imata. Za velikodušnejše ali za kristjane bi lahko dodali misel: Morda kakšnega otroka več! Mnogi namreč prehitro rečejo, da je dovolj, pa bi po svojih zmogljivostih mogli še kakšnega imeti.

Seveda prej ali slej le pride čas, ko še ni čas za naslednjega ali pa dejansko misli, da jih ne moreta in ne smeta več imeti. Takrat se postavlja vprašanje uravnavanja rojstev, ki ga pamet in Cerkev odobravata. Vprašanje pa je, s kakšnim načinom to kdo dosega, pametnim, npravnim, ali nespametnim, nenravnim.

Skrajno nenravno je, če kdo poseže po plavu, ki je prefinjen, a zato prav nič manj krut umor nerojenega otroka, ki pa je že tukaj; je umor nezavarovanega, nedolžnega, nekrščenega, lastnega ali tujega otroka. V kaj takega ne more privoliti človek, ki razmišlja, kaj šele kristjan. V nobenem primeru torej ni dovoljeno nedolžnega ubiti, torej toliko manj lastnega otroka. Zato lahko takemu dejanju rečemo: to ni navaden umor, ampak podvojen, potrojen.

Kajpada pri tem ne gre za to, da bi koga ocenjevali, koliko je kriv. To je stvar vesti in Boga. Važno pa je, da vemo, kaj moramo misliti o stvari sami.

Drugi način urejanja rojstev so sredstva proti spočetju. Vsi, ki stvar poznajo, priznavajo, kako so tako ali drugače nepopolna. Veliko lepše, bolj naravno je, da imata mož in žena polne spolne odnose, če ne želita spočetja, le ob neplodnih dnevih, ob plodnih sta pa na druge načine nežna drug drugemu. Tudi to jima lahko nudi mnogo čistega veselja, notranjega miru in zadoščenja.

VITAL VIDER SJ

OKNO V DANAŠNJI SVET

■ Nagrado za mir je Nobelova ustanova letos podelila 46-letnemu predsedniku srednjeameriške države Kostarika Oscarju Ariasu Sanchezu, ki je bil glavni posrednik za podpis mirovne pogodbe 7. avgusta letos v Gvatemali, ki so jo odobrili predsedniki Gvatemala, El Salvadorja, Nikaragve, Hondurasu in Kostarike. S tem je odločilno pripomogel k vračanju miru na to območje, kjer divjajo že vrsto let hudi boji. Letos je bilo kandidatov za to nagrado kar 93, med njimi tudi filipinska predsednica Aquinova in južnoafriški borec proti rasnemu zapostavljanju Nelson Mandela.

■ Oporečniški nadškof Lefebvre se je v Vatikanu sestal s kardinalom Ratzingerjem, prefektom Kongregacije za krščanski nauk in se z njim pogovarjal celo uro. Vse je poteklo »v občestvenem duhu«, kot je bilo rečeno po sestanku. Lefebvre je pristal, da semenišče v Ečonu obišče apostolski odposlanec, ki ga bo imenoval papež, ugotovi dejansko stanje in nato poroča sv. očetu. Slednji bo nato sam odločil, kako postopati z oporečniškim nadškofom in »Bratovščino sv. Pija X.«, ki jo je nadškof ustanovil kot odgovor na nekatere sklepe zadnjega koncila, ki mu niso bili po volji.

■ Letalske nesreče v Italiji niso ravno pogoste. Zadnja je bila 27. julija 1980, ko je na še danes nepojasnen način nad otokom Ustiko eksplodiralo potniško letalo. Sedaj pa je italijanska javnost pretresena zavoljo nesreče, ki se je zgodila 15. oktobra v zgodnjih večernih urah, ko je letalo družbe Ati strmoglavilo ob južni obali Comskega jezera. Namenjeno je bilo v Köln. Na njem je bilo poleg pilota, so-pilota in stevardese 34 potnikov, ki so vsi bili ob življenja. Italijanov je bilo osem, ostali so bili Nemci.

■ Od 1. januarja bo ena nestalnih članic Varnostnega sveta Združenih narodov Jugoslavija, ki je prejela 146 glasov. Z njo bodo poleg petih stalnih članov (ZDA, SZ, Vel. Britanija, Francija in Kitajska) še Argentina, Alžirija, Brazilija, Nepal, Senegal in Zambija. V teku dveletnega mandata bo Jugoslavija v skladu s poslovnikom Varnostnega sveta dvakrat po en mesec predsedovala temu organu.

■ Silno neurje je pretekli teden zajelo južni del britanskega otoka. Veter je pihal s hitrostjo 160 km na uro, prekinjen je bil električni tok, pristanišče Dower, ki povezuje Anglijo z Evropo, je bilo povsem neuporabljeno, pri Folkestonu je vihar virgal na obrežje 5.990 tonski trajekt, 11 ljudi pa je izgubilo življenje.

■ Raketa sovjetske izdelave vrsta zemlja-zemlja, ki so ji izstrelili v Iranu, je zadel a iraški prestolnici Bagdadu šolsko poslopje in ga povsem uničila. Na dvorišču, kjer so bili zbrani otroci, da čez nekaj minut stopijo v razrede, je naredila štiri metre globoko in sedem metrov široko luknjo, pri čemer je bilo ubitih 32 oseb, od katerih 29 šolarjev, ranjenih pa 218, izmed katerih kar 196 otrok.

■ V Perzijskem zalivu postaja položaj vedno bolj napet. Tako je iraško letalstvo sredi preteklega tedna zadelo pri iranskem

otoku Karg petrolejsko ladjo »Pegasus«, ki je plula pod liberijsko zastavo, nekaj ur kasneje pa so Iranci z raketo kitajske izdelave, ki je bila izstreljena s polotoka Faw, zadel ameriški supertanker »Sungari«, ki je prav tako plul pod liberijsko zastavo. Naslednji dan, v petek 16. okt., pa je v kувajtski pristanišče Mina al Ahmud priletela še ena raketa, tudi kitajske izdelave, ki je zadel ameriški tanker »Sea Isle City«, ki pluje pod zaščito ameriškega ladjevja. Raketa je zadel a kabino za posadko. Pri tem je bilo 16 ranjenih. Eden med njimi je Italijan.

■ Severnoameriška vlada je v odgovor na zadnja iranska napada na dve petrolejski ladji izvedla povračilen ukrep na dve naftni ploščadi sredi Perzijskega zaliva, ki pa že eno leto nista obratovali, temveč služili kot oporišče za iranske »varuhe islamske revolucije«, odkoder so s patroljnimi čolni napadali trgovske ladje. Štirje ameriški rušilci in ena križarka so s topovi in raketami ploščadi razstrelili. Ameriški povračilni ukrep je naravno povzročil splošno zaskrbljenost v svetu, saj se ne ve, kako bo Iran na vse to ukrepal in kaj vse se lahko iz takih napadov izcimi.

■ Število uradno obolenih na Aidsu do 2. septembra letos je 58.800, od katerih 40.845 v ZDA, 1.964 v Franciji, 1.695 v Braziliji, 1.217 v ZR Nemčiji in 357 v Španiji. Italija ima 1.025 obolenih, število nosilcev virusa v skritem stanju pa je približno sto tisoč. V prihodnjih treh letih naj bi število obolenih v težkem stanju bolezn naraslo na 12 tisoč.

Umrli je kardinal Höffner

Kardinal Joseph Höffner, ki bi letos za Božič izpolnil 81 let, je umrl 16. oktobra v Kölnu. Še pred smrtjo se je odpovedal škofiji, ki jo je vodil od leta 1969. Prav tako se je letos odpovedal predsedstvu konference zahodnonemških škofov, ki ji je načeloval od leta 1976.

Kardinal Höffner je bil močna osebnost. Pravijo, da je bil on tisti, ki je pri zadnjem konklavu odločilno vplival na kardinala, da so izvolili nadškofa Wojtylo za papeža. Imel je izredno razvit socialni čut. Že ko je leta 1962 postal škof v Münstru, si je za svoje geslo izbral »Pravičnost in ljubezen«. Ko je decembra lani obiskal države Srednje Amerike, je izjavil, da niso dolžne plačati svojih dolgov, če bi to povzročilo propad njihovega gospodarstva. In v El Salvadorju je dejal, da je razlastitev zemlje opravičena, če bogastvo ni pravično razdeljeno.

Tudi do svojih rojakov je bil odločen. Očital jim je, da se mnogi bolj vznemirjajo zaradi pogina ptic kot pa splavov in da je v Nemčiji več krst kot zibelk. Na zadnjem koncilu je večkrat povzdignil svoj glas in opozarjal na družbene in gospodarske probleme. Prav tako je pozorno spremljal finančni položaj Vatikana in nudil svoje predloge za rešitev teh problemov. Sedanji papež ga je visoko cenil in zato zadržal na vodstvu škofije v Kölnu še potem, ko je spolnil 75 let.

Srečanje manjšin sosednjih dežel

V prijazni gorski vasi San Martin de Tor v dolini Badia na Južnem Tirolskem je v petek 16. in soboto 17. okt. bilo srečanje predstavnikov manjšin sosednjih dežel. Lahko bi rekli, da so bile zemljepisno navzoče manjšine področja Alpe-Jadran. Med temi naj omenimo Slovence iz Italije in s Koroške, ki so pomemben dejavnik takih srečanj. Edino slovensko stranko v Italiji, Slovensko skupnost, je zastopal njen deželni predsednik Marjan Terpin.

Srečanje je tokrat bilo posvečeno družbeno-ekonomskim problemom manjšin. Že po pozdravu je predsednik Ladincev (srečanje je organiziral ladinski inštitut »Micurà de Rü«) dr. Hugo Valentin diskusijo usmeril v gospodarsko problematiko. Glavni poseg je bil s strani nespornega vodje Južnih Tirolcev dr. Silviusa Magnaga, ki je zlasti poudaril, da brez močne gospodarske podlage manjšine ne morejo ohraniti svoje narodne identitete, tudi če imajo še tako močno kulturno in jezikovno enakopravnost. Če manjšina razprodaja svojo zemljo, je obsojena na propad, zato je nujno, da se posveča veliko pozornost gospodarskim problemom in da se ustvarjajo pogoji, ki naj preprečujejo izseljevanje (kar se večkrat dogaja v goratih predelih), ker tudi to pomeni veliko nevarnost za manjšino.

SSk je pripravila podrobno poročilo, ki je ostale manjšine seznanilo z gospodarskim stanjem slovenske manjšine v Italiji z ozirom tudi na preteklost. Čeprav se je stanje izboljšalo, obstajajo odprte zahteve po večji prisotnosti slovenskega jezika na manjšinskem ozemlju in zahteve po razvoju nekaterih storitev kakor je šolstvo, kjer ga še vedno ni, npr. v videmski pokrajini. Ostaja tudi vprašanje planiranja prostora, saj večina večkrat od tuji dobršne dele manjšinskega ozemlja v gospodarske namene, ki služijo predvsem večini in to posebno v bližini večjih mest Trsta in Gorice ter predstavlja enega izmed osnovnih konfliktnih področij med večino in manjšino.

Tehten poseg je podal tudi državni po-

slanec s Koroške Karel Smolce.

Predsednik SSK M. Terpin se je tudi stal z načelnikom južnotirolskih poslancev Frasnelliem in se pogovarjal o možnostih večjega sodelovanja slovenske stranke z Južnimi Tirolci.

■ Nedaleč od kraja Negotin v vzhodni Srbiji je prišlo do čelnega trčenja med tovornim in potniškim vlakom. Nesrečo je zakrivil strojevodja tovornega vlaka, ki je prezl rdeči signal. V potniškem vlaku je izgubilo življenje 12 oseb, večina zaradi zloma hrbtnice, ki ga je povzročil silni protitudarec obeh kompozicij. Potnikov je bilo kakih sto, a mrtvi in ranjeni so bili le v čelnem vagonu.

Iz Slovenije

Blagoslovitev prvega misijonskega vozila v Sloveniji

Akcija MIVA, ki ima svoje začetke v Avstriji in oskrbuje misijonarje s prepotrebniimi motornimi vozili, je našla tudi v Sloveniji rodovitna tla. Na rožnovensko nedeljo 7. oktobra letos je ljubljanski nadškof Šuštar v Rovtahn nad Logatcem blagoslovil prvi avtomobil, ki so ga slovenski verniki pomagali kupiti. Prejel ga je Janko Slabé, ki deluje na Madagaskarju in je doma iz Rovt.

Navzoč je bil tudi vodja avstrijske MIVE Franz Kumpfmüller, ki je nudil izdatno pomoč svoje organizacije ob začetkih enake ustanove v Sloveniji. Obljubil je, da bo Avstrija še naprej pomagala pri premagovanju začetnih težav, opozoril pa tudi, da ni dovolj samo kupovanje vozil za misijonarje, temveč so potrebni predvsem navdušeni mladi ljudje, ki jim bodo ta vozila v pomoč pri njih delu.

Akcija MIVE obstaja v tem, da šofer za vsak srečno prevožen kilometer dá v Avstriji en groš, v Italiji eno liro, v Sloveniji pa en dinar.

Škedenjska krušarca

Škedenj je bil nekoč vas v bližini tržaškega mesta. Kasneje pa ga je mesto nekako vsrkalo, a je zlasti zaradi svojega zunanega videza ostal do danes značilno naselje v tržaški okolici. Pa tudi škedenjci sami so ohranili marsikatero tradicionalno navado. Toda čas izpodjeda vse, zlasti pa je neusmiljen do predmetov, orodja in drugih materialnih dokazov, ki so bili značilni v nekem določenem kraju.

Dušan Jakomin, dolgoletni slovenski kaplan v tej nekdanji pretežno slovenski fari, se je že pred nekaj leti začel zavedati, kako postopoma, a nezadržno izginja, kar so naši predniki nekdanj ustvarjali in ohranjali. Zato se je odločil, da ustanovi v Škedenju etnografski muzej in tako vsaj tam ohrani, kar bi se sicer prej ali slej izgubilo.

Ob tem svojem etnografskem zanimanju se je Jakomin seznanil seveda tudi z neko škedenjsko značilnostjo: s peko kruha. V Škedenju so namreč že od 17. stoletja dalje pekli zelo dober kruh, saj so tržaške mestne oblasti, plemiške družine in preprosti ljudje že v prejšnjih stoletjih zelo cenili ravno kruh, ki so ga vsako noč spekle in ga nato proti jutru prinašale v mesto na prodaj prizadevne škedenjske krušarce. Škedenjski kruh je tako zaslovel, da so v drugi polovici prejšnjega stoletja kar dvakrat zbrali najboljše krušarce ter jih povabili na cesarski Dunaj, da bi tam naučile svojo »umetnost« peke.

Dušan Jakomin se je tako odločil izdati posebno knjigo, v kateri je zbral vse, kar je povezano prav s to tako značilno dejavnostjo škedenjskih krušarcev (knjižnoslovenski izraz je kruharica). In tako je pred kratkim prišla iz tiskarne dvojjezična publikacija Škedenjska krušarca - Servola: la portatrice di pane. Delo je izdal in založil Dom Jakoba Ukmarja, ilustriral pa Mario Sancin. Objavljene so tudi številne fotografije krušarcev, njihovega orodja in peči ter izdelkov.

Avtor je po primernem zgodovinskem uvodu o nastanku in razvoju kruha posvetil najdaljše poglavje v svoji knjigi arhivskemu gradivu, v katerem so kronološko razporejeni razgledi, navodila in predpisi, s katerimi so mestne oblasti urejale peko kruha in njegovo prodajo. Večina

teh dokumentov je ohranjena v rokopisu v Diplomatskem arhivu tržaške Mestne knjižnice in v Državnem arhivu.

Obravnava tega poglavja pomeni osvetlitev dela krajevne zgodovine, posebej še slovenskega dela, saj so bile krušarce Slovenke. Tako Jakomin piše, da tako obširne stvarine ne more obravnavati v celoti, vendar upa, da bo v prihodnosti kdo strokovno posegel v to poglavje, pri čemer mu bo ta izdaja lahko koristila kot bibliografski pripomoček.

V naslednjih sestavih piše Jakomin o zaposlitvi žensk v tržaški okolici na splošno in o zaposlitvi Škedenjk še posebej ter o načinih preživljanja Škedenjcev. Šele naslednji sestavi so posvečeni krušarci in njenemu delu v ožjem pomenu besede: od priprave kvasa in mesenja kruha do pomena moke in vode ter higienskih predpisov, pa še problema, ki je povezan z dobavo drv za krušno peč.

V nadaljnjih sestavih je opisana pot odličnega škedenjskega kruha v mesto ter koliko so škedenjske krušarce za svoje trdo delo prejemale. Jakomin piše nato o značaju krušarcev in njeni zavzetosti za skupnost, zlasti v cerkvenem pogledu.

Zadnji sestavi v knjigi pa so namenjeni posebnemu besednemu zakladu v nekdanji pretežno slovenskem narodnem sestavu škedenja in narodni noši krušarce ter raznim cerkvenim in ljudskim običajem v tem kraju. V dopolnilo pa Jakomin objavlja še vrsto pripovedi krušarcev iz bližnjih krajev v tržaškem Bregu in iz slovenske Istre.

V sklepnem sestavku opiše, kako se je končala večstoletna tradicija škedenjskih krušarcev: od konca ali polovice 17. stoletja do leta 1972, ko je zadnja krušarica za vedno prenehala z nad tristoletno tradicijo peke in prodaje znamenitega škedenjskega kruha. Dokončno prepoved peke kruha pa so mestne oblasti objavile že sredi petdesetih let. Na zadnjih dveh straneh sta objavljena bibliografija in seznam osebnih pričevanj.

S tem delom se je avtor poklonil škedenjski krušarici in ji dal zaslužen priznanje za vso njeno ljubezen do dela in za njeno požrtvovalnost. Zato tudi posveča knjigo predvsem zadnji generaciji škedenjskih krušarcev.

M. B.

Posvetitev zvonov na Mirenskem Gradu

Čeprav so bila v nedeljo 11. oktobra na Goriškem razna praznovanja (npr. slovesnost 350-letnice ikapucinskega samostana v Vipavskem Križu ali romanje goriških Slovencev na Sv. goru), pa vse to ni vplivalo na udeležbo pri rožnovenski procesiji in temu sledeči posvetitvi zvonov na Mirenskem Gradu.

V zgodnjih popoldanskih urah — k sreči je prenehalo deževati — so se ob vnožju hriba zbrali številni verniki s tostran in onstran meje. Pridružile so se jim poleg domačih usmiljenk še sestre iz cele Jugoslavije, ki so pravkar končale na Gradu duhovne vaje. Ko je dospel koprski škof M. Piriš s svojim spremstvom, se je procesija začela pomikati proti vrhu. S škofom sta bila tudi vizitator jugoslovanske province Misijonske družbe (lazaristov) Zdravko Pogorelec iz Ljubljane in ravnatelj jugoslovanske province Hčera krščanske ljubezni (usmiljenk) Anton Lavrič iz Beograda.

Po prihodu na vrh griča so bile v svetilišču najprej pete litanije Matere božje z odpevi, nakar je sledila posvetitev novih zvonov, ki so bili postavljeni na posebno ogrodje. Najzaslužnejši za nabavo novih zvonov je brez dvoma misijonar Tone Pust, doma iz Mirne peči na Dolenjskem, ki pa že več let deluje na Gradu. Seveda je imel pri tem zveste in požrtvovalne sodelavce iz vrst laikov.

Posvetitev se je pričela s priložnostno pesmijo združenega moškega zbora »Poslušaj... zvonove«, nakar je govoril Anton Budin. Omenil je slični slavji ob sprejemu zvonov v Mirnu leta 1926, nato posvetitev zvonov v župnijski cerkvi v Mirnu leta 1970. Obakrat je on spregovoril, to pot pa še tretjič, kar je gotovo redka posebnost.

G. škof je pred posvetitvijo nanizal nekaj spodbudnih besed in pozval navzoče, naj vedno zaupajo v božjo dobroto. Novi zvonovi so posvečeni Mariji Brezmadežni, sv. Križu in sv. Vincenciju. Prvi tehtal 1.300 kg in je ugašen na glas D, drugi 560 kg z glasom C in tretji 286 kg z glasom B. Pridružili se bodo v zvoniku dosedanjemu osamljencu, ki tehtal 750 kg, ima glas F in je posvečen presv. Srcu Jezusovemu. Nove zvonove je izdelala to-

varna Ferrolit v Žalcu.

Simboličen je bil izbor botrov novih zvonov. Bili so iz krajev, nad katerimi bedi gradenska. Žalostna Mati božja in katere bo glas zvonov vsak dan preplaval s svojo melodijo. Tako je Lučko Mozetič, ki je doma iz Mirna, živi pa v Kanadi, predstavljal tako rodno vas kot naše izseljence (zastopal ga je brat Oktavij), Angela Ušaj je poosebljala Orehovlje, Danila Čevdek Peč, Lenart Kosič Rupo in Ivan Budin Grad. Naj pri tem omenimo, da so bili rojaki iz Peči in Rupe, ki sta bili do 15. sept. 1947 del mirenske župnije, najbolj številni, dokaz, da so še vedno povezani s svojo matično faro. Sicer pa jih bodo glasovi z gradenskih lin tudi vsak dan pozdravili.

Po posvetitvi je bila v svetilišču peta maša g. škofa Piriha ob somaševanju drugih duhovnikov. Pela sta mešani in moški zbor pod vodstvom Andreja Budina in ob orgelski spremljavi Marka Vuka. Zbora sta izvajala Slovensko mašo tržaškega skladatelja Ubalda Vrabca in številne liturgične pesmi. Kot solist je nastopil Zdravko Klanjšček iz Gorice. Ni manjkalo tudi ljudskega petja. Združeni moški zbor Rupa-Peč-Miren je pa po maši v prezbiteriju zapel še tri pesmi, mlade pevke iz Mirna pa so v literarni obliki predstavile zvonove. In še naj omenimo, da so med mašo starešine prinesli med darovi na oltar »sladke zvonove«, izdelek sestre kuharice. - Remo Devetak

Krška škofija ima osem novih stalnih diakonov

Škof Kapellari je 4. oktobra, na praznik sv. Frančiška Asiškega, ki je bil sam diakon, posvetil v celovski stolnici v stalne diakone osem moč. Med njimi sta tudi dva Slovenca. Posvetitev je bila zato dvojjezična, prav tako tudi maša. Med darovanjem je pel slovenski otroški zbor iz Sel-Kota. Predstavniki župnij, iz katerih prihajajo novi diakoni, so se prav tako zahvalili v obeh koroških jezikih. S škofom so somaševali tudi župniki duhovnj, v katerih bodo novi diakoni delovali. Vseh skupaj jih ima celovška škofija sedaj devet.

Pogrebno slovo od Ide Jakomin

Množica, kot je še nismo videli po smrti msgr. Ukmarja, je v torek 13. oktobra pospremila na zadnji poti Ido Jakomin, sestro škedenjskega kaplana Dušana Jakomina. Italijanski in slovenski duhovniški sobratje, številno osebje z radia Trst, vsi vidnejši člani naše skupnosti so svojo udeležbo izkazali g. Dušanu sočustvovanje, pokojnici pa spoštovanje za tiho, vdano žrtev svojega življenja za brata duhovnika.

Dotik neskončne skrivnosti, ki človekovi duši pretrga zaveso čarnosti ter jo postavi iz oči v oči pred svojega Stvarnika, nas vsakokrat pretrese. Tem bolj, če je bil tok tega življenja šele na pol poti. Toda smrt ni dokončno izničenje, je v poslovilnem govoru napisal g. Jakomin. »Človek, ki živi, ljubi, dela in trpi ter daje svoj doprinos v korist družbe, je zaznamovan z božjim pečatom, pečatom Stvarnika in Odrešenika.«

Razumljivo, da ga je trenutek slovesa pri pogrebem obredu premagal, da ni mogel osebno izraziti lastnih čustev za dar njegovega življenja. Namesto njega je to storil g. Šuligoj. Samogibno se mu je utrlil spomin, kako mu je že v njegovo prvomašno slavje kanila grenka kaplja pelina. Pred 34 leti, namesto veseliga pritrkavanja, so se v njegovi rojstni vasi oglašili mrtvaški zvonovi za očetovo pogrebno mašo, ki je obenem bila njegova prva sveta daritev. Komaj sedem let kasneje je sledilo novo boleče slovo, ko je v škedenjski cerkvi opravil podoben obred za svojo mater. Tako nas, ob zaporedju raznih odgovorih v življenju, božja pedagogika vzgaja in uči, da je naš končni cilj Bog in da je treba le v njem iskati poslednjega razlago.

Pokojna Ida je bila blagega značaja, dobra pevka v škedenjskem zboru, materinsko pozorna do otrok, predvsem pa molitvena duša. Veliki petki in šmarnice so bili njena posebna ljubezen; brat duhovnik je imel v njej plemenito sestro in skrbno gospodinjko. Najlepše spričevalo pa je o njej dal on sam ob sklepu poslovilnega govora.

Draga, ljuba sestra, v tem trenutku globoke žalosti ob zemeljskem slovesu te gledam v novi razsežnosti, kjer je izginila tvoja nenehna zaskrbljenost, tvoje dolgo trajno trpljenje.

Hvala ti za lep zgled prepričane vere, ko si pri polni zavesti poklicala duhovnika, ki te je pripravil za odločilni korak in si mirno sprejela zakramente tolažbe in moči. Hvala ti predvsem za tvojo veliko daritev, ko si namenila svoje hudo trpljenje delu tvojega brata duhovnika! Hvala ti za vse dobro, ki si ga mnogim razdaljala! Bog ti bo di večni plačnik in uživaj pri njem nebeško veselje!

Škedenjski pevci so krsto na svojih ramah nesli na škedenjsko pokopališče. Pokojna Ida bo odslej bratu duhovniku dragocena priprošnjica pri Bogu, kar tudi mi vsi iz srca želimo gospodu Dušanu. - F.-V.

★

Idi Jakomin v spomin!

Bilo je v prvih povojnih letih, ko je mlada Ida Jakomin skupaj z bratom duhovnikom Dušanom prišla v Mačkolje. Za brata je to bila prva duhovniška služba.

V Mačkoljah je bilo takrat kulturno delovanje v polnem razmahu. Ida, polna mladostne zagnanosti, živahne narave, se je hitro znašla in pridružila vaški mladini, ki je takrat pripravljala veličasten spre-

Iz slovenske Koroške

Knjiga proti pozabljanju

Mlad dunajski Jud, rojen takoj po drugi svetovni vojni, rojen morda zato, ker so se njegovi starši umaknili iz Avstrije, je napisal knjigo proti pozabljenju. Peter Sichrovsky je obiskal otroke nekdanjih nacističnih veljakov. Odkril je generacijo, ki je rojena s krivdo in ki danes svoje starše sovraži ali pa jih skuša opravičiti. Nešteto ur se je Sichrovsky pogovarjal, prepiral, spraševal, da je dobil mozaik spominov otrok nacistov. Končno je zbral 40 pričevanj otrok o svojih nacističnih starših. Ti so skušali otrokom preteklost prikrivati, a je končno navadno butnila na dan. Spoznanja so bila povečini boleča. Pisatelj je svojo knjigo predstavil 5. oktobra v Domu v Tinjah na Koroškem. Dvorana je bila nabito polna. Pisatelj ob koncu pravi: »Ne gre toliko za to, da kdo obsodi svoje starše, ker so bili pri nacistih ali ker so na drug način pomagali v mašineriji ubijanja. Gre za to, da danes spoznamo, da je to bila takrat velika napaka. Gre za današnje laži!«

jem Mariji romarici. Zelo lepo je pela, njen sopran je osvajal. Pridružila se je domačemu pevskemu zboru. Kot solistka je čudovito zapela pesmi kot npr. »Ave Marija« in »Lepa si, Marija«.

S svojim prijaznim nastopom in lepim petjem si je hitro osvojila vaško skupnost. A vse lepo prehitro mine. Z g. bratom je odšla prezgodaj od nas. Kmalu nato jo je načela zavrtna bolezen. Sprejela je z vdanostjo kelih, ki ji je bil določen. A kljub temu je dolga leta kot evangeljska Marta ljubeče skrbela za brata duhovnika in njun dom. V globoki veri in stalni molitvi rožnega venca je črpala moč za svoje zvesto služenje. A bolezen je nezadržno napredovala in jo končno iztrgala iz naše srede.

Draga Ida, Tvoj pogreb je dokazal, kako zelo si bila priljubljena. Tvoj duh pa je splaval v tiste svetle zarje, kjer ni več trpljenja ne solz. Tam, kjer množice izvoljenih v nebeški gloriiji prepevajo slavo večnemu troedinemu Bogu. Naj se tudi tvoj glas pridruži temu skupnemu slavospvu odrešenih!

★

Sožalje

Ob smrti drage sestre Ide izreka Zveza cerkvenih pevskih zborov - Trst g. Dušanu Jakominu svoje globoko sožalje.

S TRŽAŠKEGA

Nekulturna nestrpnost

Odkar pomnim, nekateri ne morejo sprejeti dejstva, da smo ljudje različni. Tudi glede jezika. In tudi glede prepričanj in vere. A tudi šolske maše so nekaterim trn v peti. Saj so ponekod zahtevali celo podpis staršev, da se je njihov otrok lahko udeležil šolske maše.

Ker so mi dali na šoli »Fr. Prešeren«, kjer poučujem, pismo ZKMI z datumom 18. sept. 1987 in podpisom neke Elettire R. (= Rinaldi ali ?), in je naslovljeno na ravnatelja višjih srednjih šol in njihove zavodske svete, vidim, da streljajo na nas tudi s te strani. Značilno pa je, da so tak dopis poslali na neko drugo vidno slovensko ustanovo, a v slovenščini, s podpisom dijaka slovenske višje šole, dočim so na našo pisali v italijanščini. V prvem delu pisma navajajo vse mogoče zakone in zapovedi ter prepovedi glede šolske maše, potem ko so le bežno in na splošno omenili po njihovem porazno stanje italijanske šole, a zgleda samo zato, da bi v drugem delu istega pisma dokazali, da je pravzaprav samo šolska maša kriva za tako stanje na šoli v Italiji.

Ob takem pisanju bode v oči arogantno vmešavanje italijanske izvenšolske organizacije v notranje zadeve slovenske šole. Nato žalitev naše šole že zaradi takega dopisa v italijanščini. Nadalje je očitna prav njihova protizakonitost, saj konkordat, ki ga je podpisala tudi PCI, jasno govori v št. 5/c dodatnega protokola, da štiti posebnost glede celotnega šolskega verouka (in sem spadajo tudi šolske maše in velikončno slavlje) na Tržaškem, Goriškem in Južnem Tirolskem. To je pri nas že nad 200 let v navadi. Zakaj naj bi zapravili to, kar imamo že uzakonjeno in zaščiteno?

A prav ti so vsekakor kaj hitro pokazali nasilje nad vestjo otrok in staršev. Kar drugim očitajo, zlasti ločevanje med dijaki, prav oni to delajo s poudarkom vernih in nevernih; kar je poleg vsega žalitev tistih dijakov, ki v vesti ne obiskujejo verouka. Ne poznajo ne črke ne duha konkordata, še manj naš boj za zaščito tudi beneških Slovencev, ki so jim totalitarci zadali skoraj smrten udarec prav z nasilnim odzvojem bogoslužja v materinščini. Tako so se jim mladinci ZKMI pridružili s temi napadi na mašo, prav kakor pred 23 leti njihovi somišljeniki na Montuci, kjer so preprečevali dijaki-njam in dijakom vstop v cerkev (kjer je pred velikonočnim slavljem bil na voljo za spoved tudi blagopokojni dr. Ukmar). A v kroniki zasledim še druga nasilja nad dijaki in našo šolo tudi z njihove strani.

Tega pa ne morejo z ničemer opravičiti, saj poznajo vse narodno, kulturno in versko bogastvo, ki je tesno povezano prav z apostoloma Slovanov Cirilom in Metodom, z duhovnikom Trubarjem, da drugih ne omenjam, saj nekateri teh mladincev obiskujejo vendar slovensko šolo.

Toda veliko naših ljudi zanima, kdo ali kaj pravzaprav navdihuje nekatere na tak grd nastop proti pravicam svobodnega odziva dijakov in staršev otrok vabilu, naj

Pisatelj Ciril Zlobec je na odprtju nove telovadnice ob Katoliškem domu v Gorici prinesel pozdrave z onstran meje. Njegove besede so bile uglašene na prijateljsko in preraščanje narodnih in drugih razlikovanj v graditvi prijateljskega sosedstva in Evrope narodov

bi svobodno in kulturno čim lepše tudi slavili svojo bogato dediščino vere in narodnosti ter kulture.

Vili Zerjal, katehet

Na mnoga leta!

Cerkveni pevci iz Doline voščijo svojemu zvestemu članu Ignaciju Ota ob njegovi 80-letnici življenjske poti veliko zdravja z željo, da bi še mnogo let z njimi prepeval Bogu v čast in drugim v veselje.

Bralci pišejo

Odgovor na neko pismo

V številki Katol. glasa z dne 15. okt., je na str. 3 neka Miranda Borsati podala svoje pripombe k trem svojim doživetjem. Prav je, da na nekatere odgovorim.

15. avgusta letos popoldne je bil na Re-pentabru na voljo spovednik. To je bil trebenski župnik. Podpisani ga je hotel namreč zamenjati, toda on je rade volje ostal v spovednici do maše. Vsem je namreč znano navodilo že od leta 1967, po katerem naj bi se navadili na spoved izven maše.

Na Opčinah pa je podpisani najprej v cerkvi, ne izven nje, 13. sept., vse prisotne pozdravil. Potem jim je zaželel vse najboljše. Šele nato jih je povabil v procesijo. Ni pa dejal, naj bi plačali, če želijo v procesijo.

Glede »ofra« imajo besedo člani celotnega ZPS in ZGS. Nihče pa ne kontrolira ljudi, razen seveda Kristusa, ki je nekoč točno opazoval, koliko je kdo, posebno uboga vdova, dal v tempeljsko zakladnico. Tudi 13. sept. je iz tabernaklja videl, koliko je dala ta ali ona oseba. Videl je, kdo je dal radovoljno, kdo pa ne.

In še: Marijanski shod je zadeva vseh slovenskih tržaških vernikov. Tudi glede petja. Kljub letošnji odsotnosti pevovodje zaradi hude družinske bolezni je bilo petje vseh prisotnih na višini.

Končno: močna skupina faranov ne samo, da vse za shod pripravijo, marveč povrh še dajo v »ofere«, miloščno, za orgle in še in še, in ne samo za potrebe svoje cerkve. Prav 8. sept. nam je g. škof navedel, koliko vsega bomo morali vsi verniki dati, če bomo hoteli živeti samostojni cerkveno življenje.

Gotovo ne bomo mi svetovali, kdo naj gre k spovedi, ali kako naj kritizira to ali ono, toda za vsestranski duhovni dvig tudi našega človeka se ne bomo posluževali tako »mižernih« podtikanj.

Vsem pa je ne samo »všeč«, marveč tudi občudujejo zavzetost repentaborskih faranov, ki so tudi letos delali in garali za dvig naših ljudi. Naenkrat ni mogoče vsega doseči. A dobre volje jim nihče ne more oporekati.

Vili Zerjal, župnik

Odstanjene križe v razredih nadomestili šolarji

Zgodilo se je v kraju Ozzano, večji vasi pri Bologni. Didaktični ravnatelj je dal odstraniti križe po razredih. Šolarjem pa to dejanje ni šlo v račun. Skoraj vsi obiskujejo verouk. Njihovi starši so bili močno prizadeti, ker ravnatelj ni upošteval njihovega verskega prepričanja. Pritožili so se s posebno vlogo na župana in na šolsko oblast. Šolskemu ravnatelju zamerijo tudi, ker ni sklical šolskega sveta, da bi vprašal izvoljene zastopnike staršev o svojem namenu, da odstrani križe.

Šolarji pa so šli takoj na delo. Sami so izdelali križe in jih namestili po razredih.

V Katoliškem domu v Gorici
bo v nedeljo 25. oktobra ob 16. uri

MISIJONSKA PRIREDITEV

Na odru bo nastopila skupina igralcev iz Št. Jakoba v Rožu z versko igro Paula Claudela

MARIJINO OZNANJENJE

To je zelo lepo delo francoskega konvertita in dramatika v štirih dejanjih in z uvodom. Pred igro in med odmori se bodo prodajale srečke za srečolov. Izkupiček gre za misijone.

Koncert KD R. Lipizer

Prvi koncert sezone 1987-88, ki vključuje bodisi ciklus Večernih kot Nedeljskih koncertov v priredbi tega društva, je bil 2. oktobra v dvorani UGG z nastopom simfoničnega orkestra tržaškega Verdija.

Program je bil zanimiv, saj npr. Respighijeva skladba »Rimski vodnjaki« žele dolgo ni bila izvajana pri nas. Večer se je začel s simfonijo iz Rossinijeve Viljema Tella. Izvajalci tržaškega orkestra so pozorno sledili taktirki grškega dirigenta Alkisa Baltasa in pokazali tako skladnost celote, kakor tudi prefinjenost raznih glasbil. Po že omenjeni Respighijevi skladbi je orkester zaigral še IV. simfonijo Čajkovskega. - L. Q.

Šport

Odbojka

Ekipa C2. Drugo tekmo v okviru »Pokala Furlanija-Julijska krajina« proti Torriani iz Gradiške je Olimpija izgubila s 3:0 (6:15, 2:15, 14:16). V prvih dveh setih je nasprotnik takoj povedel do 10:0, ker so naši slabo začeli: servis je bil prešibek, sprejem komaj zadosten; blok je slabo deloval in ni mogel ustaviti silovitosti nasprotnega napada; zadovoljivo pa je bilo kritje lastnega bloka in napada. V tretjem setu pa so olimpijci zaigrali bolje: vodili so s 5:1, popustili do 8:11, izenačili na 12:12, napredovali na 13:12, zgrešili dva servisa pri 13:12 in 14:15 in tesno izgubili s 14:16. Igrali so: Marko in Igor Cotič, Andrej in Simon Terpin, Rino Dornik, Martin Komjanc in Luka Marassi.

Under 18 (fantje). V tekmi proti moštvu Fincantieri v štandredski telovadnici, so mladinci Olimpije zmagali s 3:2 (14:16, 15:7, 2:15, 15:11, 15:5). Fantje so pokazali zadovoljiv napredek; opazili smo zaigranost in voljo do zmage.

Izgubili pa so dan kasneje proti ekipi Naš prapor. Povedati je treba, da nasprotnik, lanske zmagovalec, tudi letos vodi na začasni lestvici. Rezultat je bil 2:3 za Naš prapor (9:15, 9:15, 15:11, 15:11, 8:15). Naši igralci so igrali kot še nikdar.

Biasutti v Benečiji

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je izrazilo zadovoljstvo nad dejstvom, da je predsednik deželnega odbora Furlanije-Julijske krajine Adriano Biasutti med obiskom v Čedadu imel pomembno srečanje na uredništvu lista »Dom«, kjer se je razgovarjal s slovenskimi duhovniki in kulturnimi ter političnimi predstavniki.

Slo je za jasno priznanje tistemu delu slovenske manjšine, ki živi v videmski pokrajini. Še danes se namreč tudi v deželni upravi slišijo stališča, češ da ne gre za del slovenske manjšine, marveč za čisto svojsko skupnost.

Obisk najvišjega upravitelja dežele Furlanija-Julijska krajina, ki je obenem vodilni predstavnik DC na uredništvu lista, ki se že dolga leta dosledno in jasno zavzema za pravice Benečanov kot enakopravnega dela manjšine ter poudarja nujnost upoštevanja prisotnosti slovenskih ljudi v Nadiških dolinah pri določanju razvojnih načrtov za to področje, je zato tem bolj pomemben, zlasti ker je prav DC hudo odgovorna za današnji težki položaj Slovencev v videmski pokrajini.

Argentina

Smrt goriške rojakinje. Iz Argentine je prišla vest, da je v Buenos Airesu v starosti 54 let dne 15. septembra letos za srčno kapjo umrla Anica Kralj, hčerka znanega politika Janka Kralja in njegove žene kulturne delavke Anice Simčič. Pokojnica je z družino zapustila domovino leta 1948 in se v Argentini pridružila slovenski politični emigraciji. Tu se je dolga leta udejstvovala v slovenskem kulturnem življenju, predvsem kot glasbenica in pianistka, bodisi s samostojnimi koncerti, bodisi v komornih zasedbah. - T. S.

»Med večerom in nočjo«

Medtem ko je bila Gorica pod vodnim oklepom in so se ljudje v najbolj prizadetih severnih področjih mesta prizadevali zaveziti poplavo, ki jim je z vseh strani lezla v hiše, so SMReKK(ovci) priredili srečanje z naslovom »Med večerom in nočjo«. Kljub slabemu vremenu se je zbralo v spodnjih prostorih Kult. doma okrog 50 mladih, ki so spremljali SMReKK v izvedbi tega večera.

Ob arhivski razstavi, glasbi, klavirskem recitalu Vojka Pahorja in Silvana Zavatlava so Marko Bukovec (zgodovinski prikaz organizacije od leta 1978 do leta 1983), Ivan Sirk (besedno povezovanje celotnega večera), Robert Cotič (predstavitve nove sezone in večera), Solange Degenhardt (poezije Julčita Čavdeka), Julijan Čavdek (recital poezij) dali svoj doprinos za sproščen in odprt razgovor.

Poleg tega je bil na sporedu video SMReKK '87 (video-collage o dejavnosti slednjega v minuli sezoni). Na stenah so tudi visela nova likovna dela Hermana Kosiča.

Iz posgov gostov je bila razvidna obsežnost prijateljev in odobravanje delovanja tega kluba, ki pravzaprav raste iz naših osebnih in intimnih potreb. - C. R.

DAROVI

Za tiskovni sklad Katol. glasa: Doroteja Caharija namesto cvetja na grob Anice Terčon 10.000; Valerija Caharija namesto cvetja na grob Teodorja Križmančiča 10.000 lir.

Za katoliški tisk: N. N., Gorica 550.000 lir.

Za Katoliški dom: N. N. 20.000; N. N. 20.000; N. N. 20.000; N. N., Gorica 100.000; N. N. 30.000; N. N. 100.000; N. N. 20.000; N. N., Gorica 100.000 lir.

Za Katoliški glas: druž. Stanič in Zucco 34.000; Tomaž Simčič, Trst 10.000 lir.

Za novo telovadnico v Gorici: Silvan Škorjanc 400.000; dr. Drago Štoka 50.000; N. N. 500.000 lir.

N. N., Podgora: za gobave 150.000, za lačne 50.000 in za Katol. glas 10.000 lir.

Ob smrti Otilije Goljevšček iz Sovodnj: sestra Marija za novo telovadnico v Gorici 100.000 in za obnovo poti na Sveto goro 100.000 lir.

Za popravilo cerkve v Sovodnjah: Gizele Gulin 50.000 lir.

Za cerkev v Nabrežini: Milanič 40.000; bolniki 30.000; Koželj 10.000; Milanič 10.000; Slavec 10.000; Milič 40.000; Caharija-Križmančič 30.000; Caharija 5.000; Švara Angel in Marija ob zlati poroki 50.000; družina Kakeš v spomin pok. Anice Terčon in pok. Oskarja Borbeša ter pok. Teodorja Križmančiča 80.000 lir.

Za obnovo cerkve na Opčinah: N. N. za nove lestence 310.000; Pepka in Marija z družinami v spomin na sestro Viktorijo Sosič 100.000; dr. Drago Gantar 100.000; Lidija Semolinova z družino namesto cvetja na grob Viktorije Sosič 20.000; druž. Piccini ob krstu male Mateje 21.000; Kristina Perhavec v spomin na svoje 10.000; Mila Kalin 10.000; Milka Gomizelj Luxa 100.000; Anica Ferluga 10.000; Robert Sossi ob krstu hčerke Sare 40.000 lir.

Za CPZ sv. Jernej na Opčinah: Pepka in Marija z družinami v spomin na sestro Viktorijo Sosič 100.000 lir.

Za obnovo cerkve na Ferlugh: Anica Ferluga 10.000 lir.

Za svečnika in kriz na oltarju sv. Cirila v Rimu: skupina prijateljev z Opčin v spomin na Ido Jakomin 130.000; Anica Ferluga 10.000; Livija Sosič 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Marije Tretjak vd. Sulčič: Marcela Tence za župnijsko cerkev v Sv. Križu pri Trstu 25.000 in za pevske zbor iste cerkve 25.000 lir.

Za popravilo cerkve v Ricmanjli: Patricija Bet v spomin pok. očeta Donata Komar 30.000; M. B., Trst 500.000; E. Ambrožič, Trst v blag spomin strica in tete Ivanke 500.000; Valter Tul, Krmenka v spomin pok. sošolca Lucijana Cergola 20.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OBVESTILA

40-letnica božje službe na Jazbinah. V nedeljo 25. oktobra ob 11.30 bomo v cerkvi Marije Pomagaj na Jazbinah s slovesno mašo proslavili 40. obletnico, kar se tukaj med nami vrši redna služba božja. Hkrati bo tudi Zahvalna nedelja.

Vsakoletna maša za vse naše umrle, ki počivajo in čakajo vstajenja na pokopališču pri Sv. Ani v Trstu, bo letos že v stari kapeli in sicer v nedeljo 25. okt. ob 14.30. Daroval jo bo g. Žarko Škerlj. Novo kapelo bodo baje odprli 1. novembra.

Marijina družba v ul. Risorta, 3 v Trstu pripravlja v nedeljo 25. okt. v svoji dvorani ob 17. uri misijonsko prireditev. Na programu je prizor »In kdo je moj bližnji?« ter srečolov za slovenske misijonarje pod vodstvom ge. Dine Slama Pahor.

Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček in Društvo slov. izobražencev vabita v ponedeljek 26. okt. ob 20.15 v Peterlinovo dvorano v Trstu, ul. Donizetti 3, na informativni večer in razpravo »Pred referendum!«. O ljudskih glasovanih glede jedrske energije in problemov sodstva, ki bodo 8. in 9. novembra, bodo ob okrogli mizi govorili fizik Franko Piščanc, inž. Aljoša Vesel, odv. Jože Škerk in deželni tajnik SSK Ivo Jevnikar. Večer bo vodil predsednik krožka »Virgil Šček« dr. Rafko Dolhar.

SSG - Trst uprizaro v Kult. domu v Trstu Nušičevo komedijo »Sumljiva oseba« v soboto 24. okt. ob 20.30 red F, v nedeljo 25. okt. ob 16. uri red G in v četrtek 29. okt. ob 20.30 red E.

Jugoslovansko dramsko pozorišče iz Beograda nastopi v Kult. domu v Trstu v sredo 27. okt. ob 20.30 s Popovičevno igro »Rodoljubi«.

★

Za Dom Jakoba Ukmarja v Škedenju: druž. Simčič v spomin na pok. Ido Jakomin 100.000 lir.

Za kapelo sv. Leopolda pri Domju: Mery Tul, Krmenka 20.000; Valerija Grizoni, Krmenka 10.000 lir.

Za slovenske misijonarje: N. N., Pevma 120.000 lir.

Radio Trst A

Spored od 25. do 31. oktobra 1987

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slov. tiska v Italiji. 10.15 Mladinski oder: »Bela in Sebastijan«. 10.45 Praznična matineja. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 14.10 Nediški zvon. 15.00 Festival v Števerjanu '87: ansambel Alpina z Gorenjske, Hmeljarski instrumentalni kvintet iz Zalača ter ansambel Marelja iz Mengša. 15.30 Šport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Zgodbe Lipeta Kosca. 9.00 V znamenju Rdečega križa. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Potovanje proti zrelosti. 12.00 Ko mladost ni le norost. 12.30 Jezik mladih. 13.20 Revija ZCPZ v Trstu: Fantje izpod Grmade, ženski zbor Repentabor in mešani zbor Mačkopolje. 14.10 Otroški kotiček: Presodi - razsodi! 15.00 F.S. Finžgar: Pod svobodnim soncem. 15.15 Poglejmo v mladostnikov svet. 15.40 Mi mladi: kje smo, kaj delamo, kako doživljamo. 16.00 Iz oddaj T. Kermaunerja. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Simf. orkester RTV Ljubljana. 18.00 Kmet. tednik.

Torek: 8.10 Nediški zvon. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Zdravilne rastline in sadni tokovi. 12.00 Naša dobra stara kuhinja. 12.30 Kulturno-politiški v kuhinji. 14.10 Govorimo o glasbi! 15.00 F.S. Finžgar: Pod svobodnim soncem. 15.30 Kuharska potovnica. 16.00 Gastronomska kultura skozi tisočletja. 16.00 Naša dobra stara kuhinja. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Simf. orkester RTV Ljubljana. 18.00 Natalia Ginzburg: »Lasulja«.

Sreda: 8.10 Oddaja iz Kanalske doline. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Zdravnik in pacient. 12.00 Zrealce, zrealce, povej! 13.20 Dekliški zbor Vesna iz Sv. Križa pri Trstu. 14.10 Od Milj do Devina. 15.00 F.S. Finžgar: Pod svobodnim soncem. 15.30 V svetu knjige. 16.00 Zrealce, zrealce, povej! 16.30 Ko zvezde zableščijo. 17.00 Kulturna kronika. Fagotist V. Cesar

in pianist R. Kodrič. 18.00 Tržaška pisma Vuka Karadžića.

Četrtek: 8.10 Od Milj do Devina. 9.00 V znamenju Rdečega križa. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Svet, v katerem živimo (1. del). 12.00 Odhajanja. 14.10 Na goriškem valu. 15.00 F.S. Finžgar: Pod svobodnim soncem. 15.00 Svet, v katerem živimo (2. del). 16.00 Iz oddaj T. Kermaunerja. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Zbor »Vocis musicae studium« iz Arosia. 18.00 Prva svetovna vojna in begunci s soške fronte.

Petek: 8.10 Na goriškem valu. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Še enkrat film. 12.30 Pogovori z ustvarjalci. 13.20 Cecilijanka 1986: mešani zbor Štandrež, moški zbor Aris iz Tržiča, dekliški zbor Devina. 14.10 Otroški kotiček: Po svetu z raketo. 15.00 F.S. Finžgar: Pod svobodnim soncem. 15.10 V filmskem svetu. 16.00 Razmišljanja ob slovenskih ljudskih pravljicah. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Glasbena kronika s Hrvaškega. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Človek in okolje. 14.10 Glas iz Rezije. 15.00 Drugi program. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 5. meddeželno tekmovanje violinistov študentov v Fari ob Soči. 18.00 J. Povše: »Družina Bogatajčič«.

★

Za misijon p. V. Kosa SJ: Danila Zerkal-Lavstik 50.000; N. N., Opčine 20.000; Livija Sosič v spomin na Ido Jakomin 15.000 lir.

Za Sv. goro: druž. Simčič, Trst na 30. dan smrti Anice Kralj iz Buenos Airesa 50.000 lir.

Za misijone: Marija in Justina Hlad namesto cvetja na grob Ivana Curka 20.000; J. M. 50.000; K. B. 50.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 18 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZANESLJIVOST PRIJATELJSKE BANKE

V življenju se zgodi, da v določenem trenutku finančna pomoč lahko reši velike ali male probleme. Mi to vemo, ker kmečke in obrtne hranilnice in posojilnice so nastale

pred več kot sto leti na pobudo preprostih ljudi, ki jim je bila družina prva in najvažnejša skrb. Zaradi tega pri nas nudimo osebnostno posojila za poročne stroške, za opremo stanovanja ali za nakup novega avtomobila. Pomagamo z »ugodnimi posojili in finančnimi pripevki pri nakupu, gradnji ali obnovi hiše. Naše

hranilnice in posojilnice omogočajo plačilo raznih storitev (SIP, ENEL, plin), davkov, najemnin itd.; izplačilo plač in pokojnin. Dajejo strokovne nasvete kako najkoristneje naložiti vaše prihranke. Pri nas boste naleteli na priskrbnost, učinkovitost, enostavno in hitro poslovanje,

na popolno pripravljenost rešiti vaše velike in male probleme. V kmečki in obrtni hranilnici in posojilnici ste v moderni banki in med prijatelji.

**KMEČKE IN OBRTNE
HRANILNICE IN
POSOJILNICE**

v Furlaniji-Julijski krajini

Tvoja domača banka